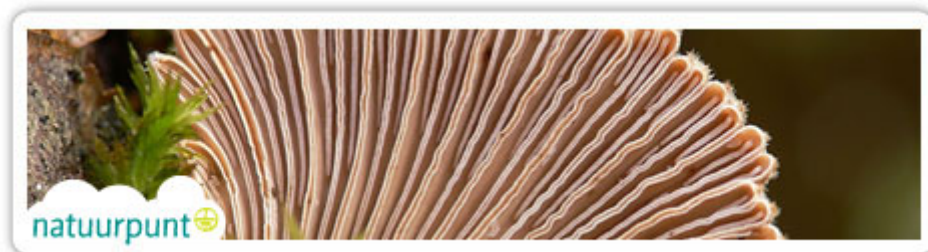

Van: Natuurpunt <no.reply@natuurpuntwebsite.be>
Verzonden: vrijdag 13 september 2013 10:47
Aan: Veerle Solia
Onderwerp: Paddenstoelen.flits

Paddenstoelen.flits

september 2013

- [Paddenstoel van de maand: Gewone hertenzwam](#)
- [Zeg niet zomaar Gewone berkenboleet](#)
- [Nieuwe literatuur in de winkel](#)
- [Cursussen over paddenstoelen](#)
- [Wandelingen voor groot en klein](#)
- [Najaarsprogramma van de werkgroepen](#)

Paddenstoel van de maand: Gewone hertenzwam

De **Gewone hertenzwam** (*Pluteus cervinus*) wordt het hele jaar door, praktische overal waar dood hout ligt, gevonden.

De piek van deze soort is in september en

oktober. Het is een opruimer van dood loofhout, te vinden op takken en stronken. Vaak ook vind je deze paddenstoel op begraven hout, waardoor het lijkt alsof hij

op de bodem groeit. Dan kan hij van bovenaf weleens verward worden met de Breedplaatstreephoed. Gewone hertenzwam heeft een meer egale, bruine hoed (4-12 cm diameter) en de plaatjes staan vrij van de steel en hebben bij rijpe sporen een bleekroze kleur. De steel is wit met bruine vezels. Als laatste controle kan je nog eens ruiken, deze zwam ruikt

normaalgezien naar rauwe aardappels. Over de herkomst van de naam zijn de meningen verdeeld. Volgens sommige bronnen zou de zwam gegeerd zijn door herten. Anderen denken dat de naam wijst op de overeenkomst in kleur van de hoed en de hertenvacht. Nog een mogelijkheid is dat een microscopisch kenmerk aan de basis ligt: de opvallende haken aan de [cystiden lijken met wat fantasie op een gewei](#).

De Gewone hertenzwam heeft een dubbelganger op naaldhout, de [Naaldhouthertenzwam](#) (*P. pouzarianus*). Let op, microscopisch nazicht is nodig om deze te onderscheiden van de Gewone hertenzwam, die soms ook op naaldhout durft groeien.

Nog enkele gemakkelijk herkenbare hertenzwammen zijn [Grauwgroene hertenzwam](#) (*P. salicinus*), [Goudgele hertenzwam](#) (*P. leoninus*) en [Oranjerode hertenzwam](#) (*P. aurantiaca*). De laatste twee zijn al iets zeldzamer, maar door hun opvallende kleuren worden ze gemakkelijk gevonden.

Voer je hertenzwammen in op [waarnemingen.be](#) en probeer ook de houtsoort waarop ze groeien te vermelden.

Zeg niet zomaar Gewone berkenboleet

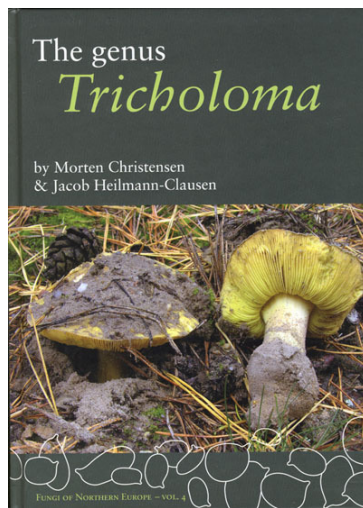

Als je een boleet met (vuil)witte buisjes en een witte steel met opvallende schubjes vindt, dan denk je al gauw aan 'berkenboleet'. Maar zo eenvoudig is het helaas niet. Om de overige berkenboleten van de [Gewone berkenboleet](#) (*Leccinum scabrum*) te onderscheiden moet je de steel doormidden snijden en de verkleuring in de gaten houden. De Gewone berkenboleet mag niet blauw verkleuren, hij kan enkel wat rozig worden en na enkele uren lichtjes grijs verkleuren.

Daartegenover staat de [Bonte berkenboleet](#) (*Leccinum variicolor*), die duidelijk blauw verkleurt in de steelvoet en vaak roze in de steel en/of hoed. Bij de Bonte berkenboleet is de hoed vaak niet egaal bruin gekleurd maar zijn er lichtere plekken te zien. Een soort die ook blauw verkleurt in de steel is de [Bruingrijze berkenboleet](#) (*Leccinum brunneogriseolum*). Maar deze soort is zonder doorsnijden te onderscheiden van de rest door een lichtere hoed en bruine, wollige schubben op de steel.

Heb je geen zin om de berkenboleten door te snijden of ben je het vergeten, dan moet je je waarneming invoeren als **Gewone berkenboleet (s.l.)**.

Nieuwe literatuur in de winkel

Wie nog plaats heeft in zijn boekenkast voor literatuur over ridderzwammen, kunnen we ten eerste aanraden om het gloednieuwe werk van Morten & Heilmann-Clausen, [The Genus Tricholoma](#), aan te schaffen. Daarin worden 67 Noord-Europese ridderzwammen besproken en geïllustreerd met foto's, tekeningen en verspreidingskaarten. Aan dit boek ging 20 jaar onderzoek vooraf en de nieuwste inzichten werden erin opgenomen. Dit boek is het vierde uit de reeks "Fungi of Northern Europe", waarin voordien al the genus [Hygrocybe](#), [Lactarius](#) en [Hebeloma](#) verschenen. In onze

[natuur.winkel](#) in Mechelen kan je deze boeken alvast inkijken en aankopen.

Cursussen over paddenstoelen

Met de herfst begint ook weer het cursusseizoen voor de paddenstoelmedewerkers bij Natuurpunt educatie. Hans Vermeulen en Wim Veraghtert staan weer klaar om jullie vanalles bij te leren. [Beginners](#) kunnen een cursus volgen in Dworp, Kruishoutem, Oud-Turnhout, Antwerpen stad en Brugge. [Gevorderden](#) kunnen zich inschrijven voor een cursus in Schilde, Breda, Essen en Zemst. Wie geen zin heeft om paddenstoelen op naam te leren brengen, maar meer geboeid is in de mystiek en verhalen kan in Lanaken terecht voor een

cursus "[Weetjes en verhalen over paddenstoelen](#)" en in Harelbeke en Antwerpen stad voor een [lezing](#).

Vorig jaar werd de eerste keer cursus "[Paddenstoelen ontdekken met \(klein\)kinderen](#)" georganiseerd, met succes! Dit jaar kan je deze cursus volgen in Hamme, Lummen en Koksijde.

Wandelingen voor groot en klein

Je hoeft geen paddenstoelkenner te zijn om van paddenstoelen te kunnen genieten. Wat doet er meer deugd in de herfst dan een wandeling in het bos en hier en daar wat uitleg van een enthousiaste kenner die je onderdompelt in het wondere

leven van de zwammen. Overal in Vlaanderen zijn er dit najaar weer heel wat paddenstoelwandelingen voor het grote publiek. Hier vind je de kalenders per provincie: [Antwerpen](#), [Limburg](#), [Oost-Vlaanderen](#), [West-Vlaanderen](#), [Vlaams-Brabant en Brussel](#).

Op enkele plaatsen zijn er specifieke [activiteiten voor kinderen](#).

Staat jouw wandeling nog niet op deze kalenders? Neem dan contact op met [Roosmarijn](#).

Najaarsprogramma van de werkgroepen

Wanneer je echt zin hebt om je toe te leggen op paddenstoelen, dan kan het snelst bijleren door je aan te sluiten bij een werkgroep en regelmatig mee op stap te gaan. Over heel Vlaanderen zijn er werkgroepen met een druk najaarsprogramma.

In de [Vlaamse Ardennen](#) werden een aantal excursies gepland. [Mycoflora Westerlo](#) en [Mycoflora Land van Reyen](#) gaan elke maand op stap. De [Zwammenwerkgroep Zuid-West-Brabant](#) heeft in het najaar een druk programma, bijna elke woensdag en zondag bezoeken zij één van de vele mooie gebieden in de streek. In West-Vlaanderen zijn de [Paddenstoelenwerkgroep Westhoek](#), de [Brugse Mycologische werkgroep](#) en [Mycologia Zuid-West-Vlaanderen](#) het hele jaar door actief.

Een aantal werkgroepen stellen geen kalender op maar sturen, naar gelang het weer, een aantal dagen op voorhand een mail rond naar geïnteresseerden waar de excursie die week naartoe gaat. Zo gaat het eraan toe bij de [Takruitertjes](#) (regio Waas & Dender) en de [Paddenstoelenwerkgroep Meetjesland](#). Bij **Zwamvlok Denderstreek** worden de excursies een week op voorhand op [de website](#) geplaatst. Vanaf volgende week focust de [Planten & zwammenwerkgroep Schijnvallei](#) zich weer op de paddenstoelen, wekelijks wordt rondgemaild waar de excursie op dinsdagvoormiddag naartoe gaat.

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen ? Klik dan [hier](#).
Heb je opmerkingen of vragen? Mail dan naar
roosmarijn.steeman@natuurpunt.be.